Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni) dosarul nr. 2a-3948/23
Judecător : Alexeeva Viorica 2-22171426-02-2a-17102023

DECIZIE

9 aprilie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența
Președintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru
Grefierul Iana Slabari

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de avocatul Dodon Victor în interesele lui *****împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 23.05.2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Dodon Victor în interesele lui *****împotriva ***** și *****cu privire la repararea prejudiciului material, -

A CONSTATAT:

Pretenţiile reclamantului.

La 23.11.2022 avocatul Dodon Victor, acționând în interesele lui *****, împuternicit în această calitate în baza mandatului avocațial seria/nr. MA 1059318 s-a adresat cu cerere în instanța de judecată împotriva ***** cu privire la repararea prejudiciului material în sumă de 64260 lei, inclusiv și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul *****a indicat că, la 18.12.2019, în jurul orei 00:30, conducând automobilul de model *****, pe str. *****, a fost implicat într-un accident rutier.

A indicat că, la intersecția străzilor unde s-a produs accidentul rutier, pe partea carosabilului pe care se deplasa, era situată o grămadă de pământ, ce nu era semnalizată prin marcaj sau indicator rutier.

A învederat că, având intenția de a efectua o manevră de ocolire a obstacolului dat, și ajungând în dreptul grămezii de pământ, a fost ricoșat spre dreapta unde era situată o altă grămadă de pietriș.

În pofida faptului că în urma tamponării în grămada de pietriș și pământ nu a suferit leziuni corporale, automobilul a suferit deteriorări semnificative.

A precizat că, la 24 decembrie 2019, ca rezultat al accidentului rutier, în privința acestuia a fost întocmit un proces verbal cu privire la contravenție, reținându-se în fapt „Tamponarea în obstacol – grămadă de pietriș și pământ”.

A subliniat că, agentul constatator a reținut că grămada de pietriș și pământ se afla pe marginea carosabilului din motivul efectuării lucrărilor la sistemul de canalizare ce aveau loc în acea perioadă.

La fel a menționat că, prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 27 mai 2022, dosar nr. 5r-1/20, procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit ca rezultat al accidentului rutier descris mai sus a fost declarat nul, constatându-se lipsa semnalizării pe porțiunea de drum pe care se executau lucrările de canalizare în conformitate cu prevederile pct. 31 din RCR.

Astfel, a precizat că, suma prejudiciului material cauzat în rezultatul deteriorării automobilului este de 64 260 lei, fapt constatat prin raportul de constatare a prejudiciului nr. 029 din 24 iulie 2010, întocmit de Centrul de expertize Independente al Republicii Moldova (CEXIN).

A indicat că, la 20.10.2020, în adresa pârâtului a fost expediată cererea prealabilă, iar conform răspunsului nr. 565 din 2 noiembrie 2020, ultimul sa declarat nevinovat de producerea accidentului rutier din 18.12.2019 în care a fost implicat automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î BZY 507.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 166-167 Cod procedură civilă și art. 776, 858, 901, 861 din Codul civil, precum și pct. 128 și 129 din Regulamentul circulației rutiere a solicitat admiterea cererii integral.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 23.05.2023, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Dodon Victor în interesele lui *****împotriva ***** și *****cu privire la repararea prejudiciului material, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului.

La data de 12.06.2023 *****a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 23.05.2023 și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Respectarea termenului de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În speță s-a stabilit că, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) a fost pronunțat în ședință de judecată publică la 23.05.2023, iar apelul nemotivat a fost depus la 12.06.2023, considerent din care, Colegiul civil reține ca fiind depus în termen legal stabilit a apelului declarat de *****.

Argumentele părţilor.

Prin cererea de apel motivată s-a invocat că, Hotărârea în cauză o consideră neîntemeiată şi ilegală fiind pasibilă de anulare şi invocă temei de apel prevederile art.386 alin. l lit. a),c),d), art.387 lit. c), art.388 lit. d) CPC RM.

Consideră că concluzii luate la baza respingerii cererii de chemare în judecată ca fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar norma de drept material aplicată eronat, precum încălcată şi norma de drept procedural.

Instanța de fond , constatând că drumul pe care s-a produs accidentul rutier se califică ca fiind național şi se află în administrarea ***** urma să atragă în proces de judecată această întreprindere căreia i se ating drepturile, astfel instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate în proces.

Consideră greșită şi concluzia referitor că accidentul s-ar fi produs în urma reparației drumului, concluzie în contradicție cu alte concluzii expuse în hotărâre, precum se constată (p. 13 din hotărâre) că *****conducând automobilul s-a tamponat într-un obstacol sub forma unei grămezi de pământ, unde se efectuau lucrări de canalizare, automobilul fiind proiectat într-o grămadă de pietriș, s-a răsturnat.

A solicitat admiterea cererii de apel declarate.

Poziţia părţilor în cadrul şedinţei de judecată.

Reprezentantul apelantului, avocatul Dodon Victor a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul intervenientului accesoriu *****, prin procură, Scaleţchi Vasili a indicat că susține cererea de apel declarată de IGP.

Apelantul *****, intimatul *****și intimatul ***** nu s-au prezentat în ședința de judecată, fiind citați în mod legal.

În acest context, Colegiul civil consideră posibilă examinarea cauzei în fond, or, potrivit dispozițiilor art. 379 alin. (1) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanţei de apel.

Studiind materialele cauzei în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate de părți cît și raportându-le la prevederile legale relevante cauzei, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău consideră apelul neîntemeiat şi care urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din considerentele ce succed.

Conform art. 385 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

În accepțiunea art. 373 din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

În corespundere cu art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În baza art. 121 din Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu niciun fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

În acord cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea

multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Norma cuprinsă la art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stabilește că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.

Iar norma consacrată la art. 239 din Codul de procedură civilă, reglementează că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Din conținutul celor relatate, Colegiul reține că, sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 alin.(1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul reliefează că, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanței inferioare (*Hirro Balani c.Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43*).

Sursele de *Soft Low* - Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) adoptat în atenția Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, stabilește că o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 CEDO garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabilii, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Colegiului judiciar, prima instanță a ținut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat şi legislația în vigoare.

Colegiul constată că, instanța de fond a determinat corect raportul juridic litigios, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor administrate li s-a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

Din probatoriul administrat la materialele cauzei, Colegiul judiciar atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 27.05.2022 s-a admis contestația lui *****şi s-a declarat nul procesul- verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 0497776 din 24.12.2019, întocmit în privința lui *****prin care ultimul a fost sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod Contravențional. (f.d.16-18)

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 27.05.2022, s-a reținut faptul că la 18.12.2019, în jurul orei 00:40 minute, *****, conducând automobilul s-a tamponat într-un obstacol sub forma unei grămezi de pământ, unde se efectuau lucrări de canalizare, iar în rezultat, automobilul fiind proiectat într-o grămadă de pietriș, s-a răsturnat.

Conform concluziei privind evaluare daunelor nr. 29 din 24.07.2020, lucrările de reparație și restabilire a autovehiculului *****, anul fabricației 2009, deteriorat în urma accidentului din 18.12.2019 urmează a fi considerate nepotrivite din punct de vedere economic, iar valoare prejudiciului va fi egală cu valoarea de piață a autovehiculului similar în stare bună – 64 260 lei. (f.d. 42-48)

La 20.10.2022, *****s-a adresat cu cerere prealabilă către Primăria și Consiliului satului Costești, solicitând compensarea cheltuielilor de reparare a automobilului de model ”Dacia Logan” cu n/î BZY 507. (f.d. 22), iar prin răspunsul nr. 565 din 02.11.2022 eliberat de către primarul *****, s-a indicat că, la caz nu s-a constatat vinovăția *****, în prejudiciul material cauzat reclamantului.(f.d.24)

Prin acțiunea înaintată, reclamantul *****a solicitat compensarea din contul Primăriei și Consiliului s. Costești r-l Ialoveni a cheltuielilor suportate pentru repararea automobilului *****, deteriorat în accidentul din 18.12.2019.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 23.05.2023, s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Dodon Victor în interesele lui *****împotriva ***** și *****cu privire la repararea prejudiciului material, ca neîntemeiată.

La data de 12.06.2023 *****a depus cerere de apel nemotivată, solicitând casarea hotărârii judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 23.05.2023 și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Conform prevederilor art. 1998 Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform prevederilor normei de la art. 2025 alin. (1)-(3) Cod civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situației anterioare (transmiterea unui bun de același gen și de aceeași calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putință ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părților sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului și nu a costului reparației dacă costul reparației depășește disproporționat pierderea valorii. Despăgubirea se stabilește sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestații periodice. În cazul în care se stabilește o despăgubire sub forma prestației periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanții.

În sensul art. 2 alin. (2) din Legea nr. 509 din 22 iunie 1995 cu privire la drumuri, ”în funcție de tipul de proprietate, drumurile se împart în: a) drumuri proprietate publică a statului; b) drumuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale; c) drumuri private.”

Art. 1 alin. (3) din Legea nr. 509 cu privire la drumuri stabilește că ”prin administrarea drumurilor se înțelege activitate care are ca obiect proiectarea, construirea, modernizarea, reabilitarea, repararea și întreținerea drumurilor, precum și gestionarea acestora.”

În cnformitate cu art. 13 din Legea citată, administratorul drumului poartă răspundere pentru încălcarea prevederilor prezentei legi, inclusiv pentru starea tehnică a drumului pe care îl deține sau administrează. ”

Conform art. 15 din Legea 509, persoana fizică sau juridică, care execută lucrări pe drum sau în zona lui de protecție, asigură siguranța circulației rutiere și respectă termenele de executare a lucrărilor și prescripțiile indicate în autorizația eliberată de administratorul drumului. În caz de refacere a elementelor drumului sau de înlăturare a defecțiunilor pricinuite, respectă întocmai cerințele tehnice ale normativelor de construcție.”

Art. 5 alin. (1) – (3) din Legea citată supra stabilește că, administrarea drumurilor naționale se asigură de către organul central de specialitate în domeniul drumurilor prin intermediul autorității administrative responsabile de implementarea politicii statului în domeniul drumurilor. Administrarea drumurilor

locale este asigurată de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea conform art. 2 alin. (3) pct. 3). Administrarea drumurilor private se asigură de către persoanele fizice sau juridice care le au în proprietate sau în administrare.

Potrivit anexei nr. 1 din HG nr. 1468 din 30 decembrie 2016 privind aprobarea listelor drumurilor publice, drumul G105 R3 – Costești – Țipala se referă ca categoria drumurilor publice naționale din Republica Moldova.

Așadar, raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond una corectă.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, Colegiul civil constată că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.

Astfel, analizând hotărârea contestată cu apel, prin raportare la cererea de chemare în judecată, la motivele de apel, la apărările formulate de părți în faţa instanţei de fond și reluate în faţa instanţei de apel, se observă că hotărârea contestată îndeplinește exigența de a fi motivată.

Instanţa de apel notează că, apelantul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării netemeiniciei hotărârii instanţei de fond.

Mai mult, reieșind din principiul disponibilității părților în procesul civil și în virtutea prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care indică expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, Colegiul judiciar a constatat cu certitudine că apelantul în cererea de apel nu a putut confirma prin probe circumstanțele pe care le invocă drept temei de admitere a cererii de apel.

Din considerentele menţionate şi având în vedere că prima instanţă a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural şi apreciind probele în conformitate cu art.130 Codul de procedură civilă, a emis o hotărîre legală, iar argumentele invocate în cererea de apel nu au suport probator, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărîrea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23.05.2023.

Finalmente, având în vedere că, hotărârea primei instanțe este justificată, iar aserțiunile invocate de către apelant sunt nefondate şi combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), 390 CPC, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Dodon Victor în interesele lui *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 23.05.2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Dodon Victor în interesele lui *****împotriva ***** și *****cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este definitivă și executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru